

Tisková zpráva k cenám **Osobnosti české fotografie 2021** (**nezveřejňujte, prosím, před 17.00 hod. 11.4. 2022!**)

Asociace profesionálních fotografů ČR udělila již podevatenácté prestižní ocenění Osobnost české fotografie.

Fotografie je bezesporu jedním z nejrozšířenějších, ale také nejsrozumitelnějších nástrojů komunikace. Díky soudobým technologiím, zejména sociálním sítím jsme fotografickými obrazy někdy až zahlceni, unaveni a ztrácíme rozlišovací schopnost, co je dobrá fotografie a co skutečné sdělení jejího tvůrce. Také proto je zde ocenění APF ČR Osobnost české fotografie. I přes pokračující nepříznivou situaci v důsledku celosvětové pandemie, vznikla v předešlém roce pozoruhodná řada knih, projektů a výstav, za kterými stojí naši přední fotografové, teoretici, galeristé, či nakladatelé. Těm je především určeno toto ocenění APF ČR, které Asociace již před 3 lety rozšířila o podporu mladých tvůrců a ve spolupráci s OOA-S (Ochrannou organizací autorskou) udílí rovněž novou finančně dotovanou cenu určenou fotografům do 30 let. Věřme, že současná agrese Putinovského Ruska, která nejen zásadně mění životy stařečnických Ukrajinců, ale nás všech, nezastaví ten nevyčerpatelný tok kvalitních a originálních fotografických obrazů a vizí jejich tvůrců, které budete mít možnost ocenit i v příštím jubilejním 20. roce této nejvýznamnější fotografické ceny v naší zemi.

Na realizaci této ceny se podílel především přípravný tým Osobnosti (Jan Pohribný, Rudolf Jung, Jan Rasch a Petr Štěpán), správní rada APF, ale i mnozí teoretici, kurátoři, fotografové z řad APF i mimo ni. Nominace, kterých pro tento ročník přišlo v některých kategoriích opět hodně, můžete nalézt na webu APF: <https://www.asociacefotografu.com/cz/aktuality/aktualne/446/odborna-porota-a-nominace-na-osobnost-ceske-fotografie-2021.html>

Jedenáctičlenná **odborná porota** pod předsednictvím Zdeňka Lhotáka, ve složení Štěpánka Stein, Veronika Souralová, Pavlína Vogelová, Jaroslav Fišer, Josef Moucha, Zbyněk Illek, Petr Zhoř, Martin Vybíral, Ota Karlas a Josef Husák, rozhodla, po pečlivém studiu podkladů, o udělení cen Osobnosti následovně:

Nositelem titulu **Osobnost české fotografie za rok 2021** je **Tomáš Pospěch**

Byl nominován Prof. Vladimírem Birgusem, Milošem Ficem a Zdeňkem Lhotákem zejména za jeho podíl na publikaci Koudelkových Deníků a knize Nová Sedlice fotografií Pavla Vavrouška vydané v minulém roce.

Na Osobnost české fotografie za rok 2021 navrhuji doc. MgA. Mgr. Tomáše Pospěcha, Ph.D. Už mnoho let se výrazně uplatňuje jako fotograf, vysokoškolský pedagog, kurátor, kritik, publicista, historik fotografie, architektury a výtvarného umění a stále výrazněji i jako nakladatel.

Jeho fotografická tvorba, která se vyvíjela od humanistické dokumentární fotografie přes subjektivní dokument a zátiší ke konceptuálněji pojatým dílům, byla představena na řadě samostatných i významných skupinových výstav. Připravil několik publikací z vlastních fotografií (například *Lidé v obrazech*, 2001, *Ohraničení*, 2002, *Bezúčelná procházka*, 2010, *Šumperák*, 2015, *Šumperák: ztráta plánu* (2019), v publikaci *Zemědělské práce-Slušovice* (2018) konfrontoval starší snímky Jan Regala z vlastními fotografiemi. Je autorem a spoluautorem mnoha knih z oblasti fotografie a architektury a jako kurátor připravil nebo se podílel na pří-

pravě řady významných výstav, například *Česká a slovenská fotografie osmdesátých a devadesátých let 20. století* (2002), *Jindřich Štreit: Fotografie 1965-2005* (2006), *Via lucis 1989-2009* (2009), *Nový život, nový dokument. Nová dokumentární fotografie ve střední Evropě* (2009), *Tenkrát na Východě. Češi očima fotografů 1948-1989* (2009) nebo *1989* (2019). Velmi důležitá je i jeho pedagogická činnost na Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě (od roku 2007) nebo v Ateliéru reklamní fotografie Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (1997-2007).

V roce 2021 Tomáš Pospěch připravil a ve svém nakladatelství PositiF vydal publikaci *Nová Sedlice*, sestavenou z téměř zapomenutých fotografií Pavla Vavrouška z rurálního života ve výchoslovenské vesnici. Z těchto snímků také sestavil výstavu pro Leica Gallery Prague, v níž také zorganizoval výstavu Libora Fojtíka *Trampové*, která je v současnosti reprízovaná ve Fotografické galerii Fiducia v Ostravě. Zásadním způsobem se podílí na zpracovávání rozsáhlého daru fotografií Josefa Koudelky do Uměleckoprůmyslového musea v Praze. Sestavil publikaci *Josef Koudelka: Deníky*, kterou vydalo pražské nakladatelství Torst, k níž také napsal úvodní text. Jeho text je také součástí knihy Koudelkových divadelních fotografií *Josef Koudelka: The Longest Show / Le plus longue performance* (2021), vydanou známým pařížským nakladatelstvím Delpire. Napsal také knihu *Modely fotografie*, která vyjde v nejbližší době, a texty do publikací Jany Jindry *Charles Bridge* a Jany Šturdíkové *Chateaux po našem*. Tři knihy, vydané v roce 2020 v jeho nakladatelství PositiF, které editoval a k nimž napsal texty, získaly tři ceny Asociace profesionálních fotografů České republiky za rok 2020 v kategorii knih a jedna z nich byla nominována do finále ceny Nejkrásnější kniha roku, pořádané Ministerstvem kultury ČR a Památkovým úřadem národního písemnictví.

Prof. Vladimír Birgus

Seznam pracovních rolí Tomáše Pospěcha je nezvykle dlouhý – je historik a teoretik umění, fotograf, pedagog, vizuální umělec, kurátor a nakladatel. Za sebou má velké množství výstav a publikací. Jako historik umění a fotograf se Tomáš Pospěch zaměřuje na současné evropské výtvarné umění a fotografii.

Působí také jako nezávislý kurátor jak v České republice, tak také v zahraničí, kde připravoval například výstavy v Budapešti či Bratislavě. Kromě toho se věnuje také psaní. Je autorem více než dvaceti monografií především o současném umění.

Ve svém pražském nakladatelství PositiF vydává fotografické knihy své i jiných autorů a externě spolupracuje s dalšími značkami. Poslední roky trávil jako editor knižního vydání Koudelkových deníků. Sám o tom říká: "Záhy jsem zjistil, že mám v rukou materiál nesmírně cenný nejen pro fotografy. Kdybych si ty deníky přečetl ve dvaceti, nastartovaly by mě k tomu, abych si věci uspořádal a dělal jinak. Věděl bych, jak se ve fotografování vyhnout slepým uličkám".

Věnuje se také kurátorské práci v pražském UMPRUM muzeu, kde se stará o obsáhlý Koudelkův dar České republiky.

Miloš Fic

Tomáš Pospěch - fotograf, pedagog, teoretik, spisovatel, kurátor a vydavatel je jednou z nejvýznamnějších osobností české fotografie současné doby.

Jeho rozsáhlá autorská i vydavatelská činnost reflektuje nejen klasické formy, ale rovněž tak současné trendy média fotografie v kontextu s vývojem současného umění.

Zdeněk Lhoták

Nositelem titulu **Osobnost české fotografie 2021 – za dlouhodobý přínos fotografii** je **Karel Cudlín**

Byl nominován Jolanou Havelkovou

Nominuji Karla Cudlína na Osobnost české fotografie 2021 – za dlouhodobý přínos fotografii.

Autor má za sebou bezpočet spoluprací s různými periodiky, vydavatelstvími a s televizí (ne jen u nás, ale i v zahraničí). Vytvořil řadu cyklů – a také byl jedním z oficiálních fotografů Václava Havla. To vše si zaslouží pozornost, ale nejvíce si cením dlouhodobé konzistentnosti a opravdovosti Karlovy tvorby. Zaměřuje se na témata, která jsou podnětná, závažná, mnohdy jsou jeho snímky letným dotykem okamžiku – a přesto tak výmluvná, drsně pravdivá či hřejivě lidská.

Jolana Havelková

Karel Cudlín přišel na svět v rodině lékaře a úřednice na pražském Žižkově. Po maturitě na gymnáziu studoval střední školu sociálně-právní. Absolvoval katedru fotografie pražské FAMU, kde se stal posléze docentem. Spolupracuje s vydavatelstvími, televizními a filmovými produkcemi v České republice i v zahraničí. V letech 1997 až 2003 byl jedním z oficiálních fotografů prezidenta Václava Havla. Zabývá se převážně dokumentární fotografií.

V soutěži Czech Press Photo získal již šestnáct ocenění. V roce 2008 obdržel výroční cenu Revolver Revue, s kterým spolupracuje déle než čtvrt století. Působil i v redakcích Mladého světa, Lidových novin, Respektu a v agentuře ČTA. Tvoří v cyklech, jakými jsou například odchod sovětských vojsk z Československa, komunistické slavnosti, Lucerna, Romové, Uprchlíci, Ukrajina, Izrael anebo Národní divadlo (v roce 2005 vyšlo knižně). Monografie mu vydalo nakladatelství Torst (2001 a 2016).

Nositelem titulu **Osobnost mladé české fotografie 2021 – do 30 let** je **Kateřina Sýsová**

Nominován Josefem Mouchou a Štěpánkou Stein

Na titul Osobnost české fotografie za rok 2021 – do 30 let nominuji Kateřinu Sýsovou (narozena 1993). Loni s úspěchem završila bakalářský stupeň Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě a zůstává též studentkou Ateliéru fotografie II a Teorie a dějin moderního a současného umění Vysoké školy uměleckoprůmyslové / UMPRUM. Je nositelkou ocenění 2. pořadím v kategorii Osobnost mladé české fotografie za rok 2020 – do 30 let. Fotografii se věnuje jak prakticky, tak teoreticky a kurátorsky. Její vlastní práce jsou inscenovanými obrazy, pro něž pózuje buď sama, nebo oslovuje přátele. Nezapřou smysl pro nadsázku a

drobnokresebný detail. Dokladem může být nápaditost režii performancí pro její knihu Kukbuk, což je hravý průvodce českými zvyky spojenými se stolováním. Jakožto exponáty byly k vidění loni na jaře na výstavě Černá labuť. Fotograficky se Kateřina Sýsová podílela i na několikaleté přípravě knihy Aby po nás něco zůstalo (nakladatelství Práh, 2021). Přispěla rovněž k úspěchu Ateliéru fotografie II, který v rámci přehlídky Designblok 2021 obdržel Hlavní cenu za projekt Myslitelé.

doc. Mgr. Josef Moucha

Pro autory do 30 let nominuji Kateřinu Sýsovou za fotografie k publikaci Zámečtí pánové a přípravu a kurátorství fotografické výstavy v galerii Osmička v Humpolci

MgA. Štěpánka Stein

2. místo v kategorii **Osobnost mladé české fotografie 2021 – do 30 let** získala **Kristýna Vacková**

Byla nominována prof. Vladimírem Birgusem.

3. místo v kategorii **Osobnost mladé české fotografie 2021 – do 30 let** získal **Jakub Pavlík**

Byl nominován Rudo Prekopem.

V kategorii **Fotografická publikace roku 2021** byla porotou oceněna kniha

Josefa Koudelky: Deníky

Editor: Tomáš Pospěch, Graficky upravil: Aleš Najbrt a Andrea Vacovská; Nakladatelství Torst, Praha 2021

nominovali Antonín Dufek, Josef Moucha a Zdeněk Lhoták

Na titul **Fotografická publikace roku 2021** nominuji **Tomáše Pospěcha**, editora svazku *Josef Koudelka Deníky*. Knihu nakladatelství Torst realizoval netoliko vydavatel Viktor Stoilov, či snad sám autor, Asociací profesionálních fotografů ČR dvakrát již vyznamenaný. Vznikla díky dlouhodobému zájmu a osobnímu nasazení nominovaného fotografa a historika umění: po dva roky pročetl osmašedesát záznamníků, aby vypsál pasáže, z nichž sestavil pamětihodnosti o více než čtyřech stovkách tiskových stran. (Nikoli mimochodem: loni ocenila Asociace profesionálních fotografů v kategorii *Fotografická publikace roku 2020* na 1. až 3. místě autory knih, vydaných péčí Tomáše Pospěcha; byli to Jaroslav Pulicar, Gustav Aulehla a Zdeněk Lhoták.)

doc. Josef Moucha

Publikaci "Deníky - Josef Koudelka" vydalo v loňském roce nakladatelství Torst. Výběr textů z 68 deníků, které si fotograf Josef Koudelka vedl v průběhu posledních 51 let připravil Tomáš Pospěch. Publikace je doplněna přetisky dvojstránek rukopisů deníků a dosud nepubli-

kovanými fotografiemi. Tento dokument je velmi osobní výpovědí světově uznávaného fotografa a zároveň důkazem platnosti tvrzení "fotografie není technický ale mentální proces". Bleskově se tato publikace stala zdrojem i konfrontací osobních motivací nejen pro fotografy.

Zdeněk Lhoták

Z historie Osobnosti české fotografie

V roce 2003 se stal Osobností fotograf Josef Koudelka a následující rok kurátor Jaroslav Anděl. Cenu za rok 2005 obdrželi společně Vladimír Birgus a Jan Mlčoch. Osobnost roku 2006 je Jiří Stach a v nové kategorii Za dlouhodobý přínos fotografii byla ve stejném roce zvolena historička Anna Fárová. V roce 2007 byli porotou zvoleni Jindřich Štreit a Miroslav Vojtěchovský, v roce 2008 Dana Kyndrová a Pavel Dias. V roce 2009 byli oceněni fotografové Jan Reich a Jiří Všetěčka, v roce 2010 teoretik a historik fotografie Antonín Dufek a fotograf Viktor Kolář, v roce 2011 fotografové Jan Pohribný a Jiří Hanke, v roce 2012 Dita Pepe a Ivan Pinkava, v roce 2013 fotografa Eva Fuková a nakladatel Karel Kerlický, v roce 2014 fotografové Jovan Dezort a Antonín Kratochvíl, v roce 2015 Pavel Mára a galerista Zbyněk Illek, v roce 2016 fotografové Jaroslav Kučera a Jiří Havel. V roce 2017 byla Osobností Libuše Jarcovjáčková a za dlouhodobý přínos Markéta Luskačová. Publikací roku byla v r. 2017 zvolena kniha Josefa Mouchy : Válka za studena. Osobností roku 2018 byl zvolen Josef Koudelka a za dlouhodobý přínos Bohdan Holomíček. Josef Koudelka také obdržel ocenění Publikace roku 2018 za knihu Návraty. Zcela nově byla udílena Osobnost české fotografie za rok 2018 - do 30 let, kterou získala Lucia Sekerková - Bláhová. Osobností za rok 2019 se opět stala Libuše Jarcovjáčková, která rovněž získala cenu Publikace roku 2019 za knihu Evokativ. Osobností za dlouhodobý přínos byl jmenován Zdeněk Lhoták a Cenu do 30 let získal Ondřej Durczak. Osobností za rok 2020 se stal Jaroslav Pulicar, který také získal cenu Publikace roku 2020 za knihu Pulicar. Osobností za dlouhodobý přínos porota udělila Josefu Mouchovi. Cenu do 30 let získal Martin Faltejsek.

APF ČR cenu uděluje v těchto kategoriích:

1/ Osobnost české fotografie za rok 2021

určena fotografovi, fotografickému pedagogovi, kurátorovi, teoretikovi fotografie, galeristovi či vydavateli, který v průběhu kalendářního roku, tedy od 1.1.2021 do 31.12. 2021, zásadním způsobem přispěl ke kvalitě, rozvoji nebo propagaci české tvůrčí fotografie u nás či v zahraničí.

2/ Osobnost české fotografie - za dlouhodobý přínos fotografii

určena fotografovi, fotografickému pedagogovi, kurátorovi, teoretikovi fotografie, galeristovi či vydavateli, který dlouhodobě, zásadním způsobem přispěl ke kvalitě, rozvoji nebo propagaci české tvůrčí fotografie u nás či v zahraničí.

3/ Osobnost mladé české fotografie 2021 – do 30 let

Cena OOA-S a APF je určena fotografovi, studentu fotografie, fotografickému pedagogovi, kurátorovi, teoretikovi fotografie, galeristovi či vydavateli do 30 let, který v průběhu kalendářního roku, tedy od 1.1. 2021 do 31.12. 2021 nepřekročil věk 30 let a zásadním způsobem přispěl ke kvalitě, rozvoji nebo propagaci mladé české tvůrčí fotografie, případně fotografie

obecně, u nás a v zahraničí. Osobnost mladé české fotografie obdrží finanční cenu ve výši 30.000,- Kč. Druhé místo v kategorii Osobnost do 30 let bude odměněno archivačními papíry FOMEI pro inkoustový tisk v hodnotě 5.000,- Kč. Třetí v pořadí obdrží archivační papíry FOMEI pro inkoustový tisk v hodnotě 2.000,- Kč.

4/ Fotografická publikace roku 2021

určena fotografovi, vydavateli, teoretikovi fotografie který vytvořil v roce 2021 vynikající fotografickou knihu.

Záštitu nad Osobností české fotografie převzal ministr kultury ČR **Martin Baxa** a **Ministerstvo kultury ČR**. Generálním partnerem Osobnosti je **ERA, a.s.**. Partnery Osobnosti jsou **OOA-S**, **Fomei s.r.o.**. Mediálními partnery jsou: **Foto-Video**, **heller.cz**, **F22**. Spolupořadatelem Osobnosti je **Czech Photo o.p.s.**

Praha 11.4. 2022

Jan Pohribný, MQEP
prezident APF
jan.pohribny@gmail.com
osobnost@asociacefotografu.com

+420 603424108

Ilustrace k jednotlivým vítězům Osobnosti 2021, odborná porota a ceny ke stažení zde: <https://www.dropbox.com/sh/k9s36zskv1pny3q/AADy2o6CbxKPPF2MYt8P-dFT8a?dl=0>

Nezapomínejte vždy uvádět copyright autora! Pro vyšší rozlišení fotografií, kontaktujte autory.